

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 19-20 listopada 2010 r.
na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego dotyczącej
oceny jakości kształcenia na kierunku „prawo” na poziomie jednolitych
studiów magisterskich.

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację przeprowadził Zespół Oceniający w składzie: prof. dr hab. Maria M. Kenig-Witkowska (przewodnicząca, członek PKA), dr hab. Małgorzata Masternak-Kubiak (ekspert PKA), dr Piotr Sitniewski (członek PKA), mgr Grzegorz Laskowski (ekspert ds. formalno – prawnych PKA), Jacek Kłopotowski (przedstawiciel PSRP, ekspert PKA).

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Państwowa Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy zespołu wizytującego.

Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej: organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, jego pracownikami i studentami ocenianego kierunku oraz przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów

Uniwersytet Opolski powstał z połączenia dwóch opolskich uczelni - Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Powstańców Śląskich w Opolu oraz Instytutu Teologiczno - Pastoralnego (filii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Opolu). Kontynuując tradycje zapoczątkowane w tych jednostkach, UO w swej działalności nawiązuje do akademickich wzorców polskich i europejskich utrzymując ściśle związki naukowo-badawcze z innymi uczelniami w kraju i za granicą. Warto zauważyć, że europejski charakter Uniwersytetu Opolskiego dodatkowo podkreśla jego położenie kulturowe i geograficzne na pograniczu trzech kultur: polskiej, czeskiej i niemieckiej.

W swoich działaniach Uniwersytet Opolski opiera się na fundamentalnych wartościach akademickich - prawdzie i wolności, wyrażając poglądy oraz popierając ducha i podstawowe zasady wyrażone w bolońskiej - „Magna Charta Uniwersytetów Europejskich”. Swoją misję wypełnia w szczególności poprzez prowadzenie badań naukowych, kształcenie, ochronę, pielęgnowanie i kontynuację dziedzictwa intelektualnego, zachowanie autonomii akademickiej i niezależności politycznej, które służą budowaniu społeczeństwa demokratycznego opartego na uniwersalnych prawach człowieka. Uczelnia jest miejscem spotkań i wymiany myśli naukowej, centrum życia intelektualnego miasta i regionu.

17 grudnia 2009 r. Senat Uniwersytetu Opolskiego przyjął dokument pt. *Strategia rozwoju Uniwersytetu Opolskiego w latach 2009-2014. Misja. Cele strategiczne. Cele operacyjne*, w którym czytamy, że „Uniwersytet kieruje się zasadami wolności inicjowania i prowadzenia badań naukowych, wolności nauczania, oraz wolności twórczości artystycznej. Uniwersytet działa w duchu umiłowania prawdy, szacunku dla wiedzy i umiejętności, odpowiedzialnego upowszechniania wyników badań, jak również nieustannego dążenia do rozwoju i doskonałości każdego z członków Wspólnoty Uniwersyteckiej”.

Wykorzystując nowoczesne techniki i środki komunikacji Uniwersytet Opolski umożliwia dostęp do wiedzy wszystkim zainteresowanym - w regionie, kraju i na świecie, poprzez prowadzenie studiów na odległość. Poprzez kształcenie kadr, Uniwersytet Opolski wpływa na rozwój regionu oraz kształtuje jego wizerunek. O zaangażowaniu uczelni na rzecz rozwoju regionalnego świadczy również jej udział we wdrażaniu wyników prac badawczych do praktyki.

Uniwersytet Opolski realizuje swoją misję również poprzez aktywizowanie życia intelektualnego i artystycznego społeczności regionalnej, m.in. dzięki szerokiej ofercie popularyzującej wyniki badań naukowych, spotkaniom z wybitnymi ludźmi kultury oraz artystami.

Władze Uniwersytetu Opolskiego doceniają również znaczenie ocenianego kierunku studiów. W misję uczelni dobrze wpisuje się misja Wydziału Prawa i Administracji zawarta w dokumencie pt. *U progu XXI w. w jednoczącej się Europie kształcimy do służby w państwie prawa*. Na podstawie strategii UO przygotowywana jest Strategia Rozwoju Wydziału Prawa i Administracji, której celami strategicznymi są: utrzymanie wysokiego poziomu dydaktyki i prac badawczych, uzyskanie uprawnień do nadawania tytułu doktora nauk prawnych, uruchomienie studiów II stopnia na kierunku administracja oraz utworzenie studiów I stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Realizacja przyjętych celów pozwoli na pełniejszą realizację strategii rozwoju Uniwersytetu Opolskiego i wzmocni pozycję Wydziału Prawa i Administracji. Pochodną celów podstawowych jest podejmowanie i upowszechnianie działań mających na celu umiędzynarodowienie studiów oraz pracę na rzecz rozwoju regionu.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa

Organy Uczelni oraz Wydziału zostały powołane zgodnie z przepisami wewnętrznymi Uczelni. Skład Senatu jest zgodny z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz Statutem Uczelni. Skład Rady Wydziału jest z nimi niezgodny.

Zakres spraw regulowanych uchwałami Senatu i Rady Wydziału jest zgodny z jego statutowymi oraz ustawowymi kompetencjami. Senat wywiązał się z obowiązku ustawowego w zakresie art. 169 ust. 2 ustalając warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, podając uchwałę do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przesyłając ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat wywiązał się także z obowiązku wynikającego z art. 130 ust. 2 i 8 ustawy, tj. określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych. Wysokość pensum dydaktycznego została określona w sposób zgodny z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Rektor jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy na podstawie mianowania i wywiązuje się z obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 ustawy. Należy jednak zwrócić uwagę, iż sprawozdanie zostało przekazane z niemal 2-tygodniowym opóźnieniem (27 października 2010 r.).

Opłaty za wydawane dokumenty zostały ustalone przez Rektora zgodnie z ustaleniami § 20 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634).

Rada Wydziału wywiązuje się z obowiązków ustawowych przewidzianych w art. 68 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, uchwalając plany i programy studiów prowadzonych w ramach poszczególnych kierunków.

Zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Dziekan jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Z obowiązku nakładanego w art. 130 ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na kierownika jednostki organizacyjnej, tj. ustalenia szczegółowego zakresu i wymiaru obowiązków nauczycieli akademickich, wywiązuje się prodziekan w porozumieniu z dziekanem (prodziekan dokonuje tej czynności w oparciu o sporządzone w formie pisemnej pełnomocnictwo dziekana).

Regulamin Studiów na Uniwersytecie Opolskim został przyjęty zgodnie z art. 161. ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym - Parlament Studentów Uniwersytetu Opolskiego podjął stosowną uchwałę na posiedzeniu w dniu 16. 02. 2010. Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Opolskiego w pełni spełnia wymagania ww. ustawy. Regulamin pozytywnie zaopiniowany i przyjęty przez właściwy organ samorządu studenckiego, zawiera w załącznikach wzory podań dla studentów, dzięki czemu system przyznawania świadczeń jest ujednolicony; dotyczy to również zasad przyznawania miejsc w domach studenckich.

Umowa o warunkach odpłatności za studia niestacjonarne w Uniwersytecie Opolskim jest skonstruowana poprawnie i nie zawiera klauzul niedozwolonych UOKiK.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych

Wydział Prawa i Administracji na Uniwersytecie Opolskim powstał na podstawie uchwały Senatu Uniwersytetu Opolskiego z 29 czerwca 2006 r. nr 21/2005-2006. *Mutatis*

mutandis poprzednikiem WPiA był w latach 2001 – 2006 Międzywydziałowy Instytut Prawa i Administracji. Jednolite, pięcioletnie studia magisterskie na kierunku prawo zostały uruchomione w roku akademickim 2004/2005.

Wydział Prawa i Administracji jest jednym z ośmiu wydziałów w Uniwersytecie Opolskim. Obecna struktura Wydziału, zgodnie z § 1 Zarządzenia nr 51/2009 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 17 grudnia 2009 r., składa się z sześciu Katedr: Doktryn Polityczno-Prawnych i Prawa Rzymskiego, Historii Państwa i Prawa, Prawa Karnego, Prawa Administracyjnego, Porównawczego Prawa Administracyjnego i Ochrony Środowiska, Postępowania Administracyjnego i Metodologii Badań Prawno-Administracyjnych oraz dwunastu Zakładów: Prawa Ustrojowego i Praw Człowieka, Teorii i Filozofii Prawa, Międzynarodowego i Wspólnotowego, Prawa Karnego Procesowego, Kryminologii, Kryminalistyki i Wiktymologii, Prawa Cywilnego i Własności Intelektualnej, Porównawczego Prawa Cywilnego, Prawa Gospodarczego i Handlowego, Prawa Pracy i Polityki Społecznej, Postępowania Administracyjnego, Prawa Wyznaniowego, Prawa Finansowego, Administracji Publicznej i Zarządzania. Poszczególnymi Katedrami i Zakładami kierują samodzielni pracownicy naukowo-dydaktyczni.

Ponadto w strukturze Wydziału funkcjonuje centrum Dokumentacji Europejskiej, Uniwersytecka Poradnia Prawna „Klinika Prawa”, Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji oraz Centrum Prawa Wschodniego.

Strukturę organizacyjną ocenianej jednostki, w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowo – dydaktycznych, uznać należy za prawidłową, bowiem zapewnia wykonanie zadań stawianych przed tą jednostką.

W ofercie edukacyjnej WPiA UO znajduje się obecnie dziewięć programów studiów podyplomowych:

- Podyplomowe studia podatkowe;
- Podyplomowe studia samorządu terytorialnego;
- Studia podyplomowe prawa prasowego i prawa reklamy;
- Podyplomowe studia europejskiego prawa ochrony środowiska;
- Studia podyplomowe z zakresu prawa gospodarczego i handlowego;
- Podyplomowe studia administracji publicznej i zarządzania;
- Podyplomowe studia z zakresu prawa-readaptacji, mediacji i negocjacji;
- Podyplomowe studia mechanizmu funkcjonowania strefy EURO;
- Prawne i ekonomiczne aspekty zarządzania zakładami opieki zdrowotnej.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są zarówno przez pracowników wydziału, jak też praktyków pracujących w Samorządowym Kolegium Odwoławczym, Regionalnej Izbie Obrachunkowej, Prokuraturze, Policji, sądownictwie powszechnym i administracyjnym oraz prowadzących biura rachunkowe. Z przeglądu odnośnej dokumentacji wynika, że studia podyplomowe cieszą się dużym zainteresowaniem słuchaczy, wśród których są zarówno absolwenci szkół wyższych, pracownicy administracji publicznej, a także szeroko rozumianego systemu wymiaru sprawiedliwości.

W roku akademickim 2005/2006 do programu zajęć, jako przedmiot obowiązkowy, wprowadzono tzw. klinikę prawa (poradnia prawna), początkowo, jako zajęcia wprowadzające i teoretyczne, a od roku akademickiego 2006/2007 jako zajęcia praktyczne. Zarząd Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych w 2007 r. podjął uchwałę, iż Studencka Poradnia Społeczno – Prawna *Bona Fides*, w ramach której prowadzony jest przedmiot Klinika prawa, spełnia standardy tej fundacji.

Należy zauważyć, że w celu wzbogacenia metod dydaktycznych WPiA UO posiada od 2006 r. w pełni wyposażoną salę sądową, wykorzystywaną do prowadzenia symulacji rozpraw.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.)

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	Uczelni	Jednostki
Studia stacjonarne	9483	801	253	0
Studia niestacjonarne	6378	846	0	0
Razem	15861	1647	253	0

Wnioski: Uczelnia ze znacznym naddatkiem spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest większa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych. Osoby studiujące w formie stacjonarnej (nie uwzględniając uczestników studiów doktoranckich) stanowią prawie 60% ogółu. Tendencji ogólnouczelnianej nie powielają proporcje zaobserwowane w podstawowej jednostce organizacyjnej, gdzie studenci stacjonarni to już tylko ok. 49% ogółu.

Należy zwrócić uwagę, iż w raporcie samooceny, wśród danych dotyczących liczby studentów uczelni i jej wydziałów, obok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wymieniono studia wieczorowe. W innym miejscu raportu – przy informacji o liczbie prowadzonych kierunków studiów i specjalności – wymienia się także studia eksternistyczne. Terminologia użyta w tych dokumentach nie jest zgodna z art. 163 ust. 1. i art. 259 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, które stanowią, że studia w uczelni są prowadzone jako studia stacjonarne lub niestacjonarne, natomiast prowadzone przez uczelnie w dniu wejścia w życie ustawy studia dzienne stają się studiami stacjonarnymi w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 12, a studia wieczorowe, zaoczne i eksternistyczne - studiami niestacjonarnymi w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich

- „administracja” – I stopień (wówczas: studia zawodowe) – uchwała pozytywna Prezydium PKA z dnia 19 maja 2005 r.;
- „prawo” – kierunek obecnie oceniany po raz pierwszy.

Kształcenie na Uniwersytecie Opolskim odbywa się również w formie stacjonarnych studiów doktoranckich jako studiów III stopnia. Uniwersytet Opolski posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w 12 dyscyplinach naukowych, takich jak: biologia, chemia, ekonomia, filozofia, fizyka, historia, językoznawstwo, kulturoznawstwo, literaturoznawstwo, nauka o polityce, pedagogika i teologia oraz prawo nadawania stopnia doktora habilitowanego w 4 dyscyplinach naukowych, takich jak: językoznawstwo, literaturoznawstwo, historia i teologia.

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów (po korekcie zawartej w danych dołączonych przez WPiA do Raportu samooceny)

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		Stacjonarnych	Niestacjonarnych	
Jednolite studia magisterskie	I	176	103	279
	II	116	120	236
	III	120	117	237
	IV	104	109	213
	V	88	87	175
Razem		504	536	1140

Wnioski: Należy zwrócić uwagę na wzrastające zainteresowanie studiami na kierunku „prawo”. W ostatnim roku przełamaniu uległa tendencja przejawiająca się proporcjonalną przewagą liczby studentów niestacjonarnych nad stacjonarnymi (zgodnie z tendencją ogólnouczelnianą). Studenci na kierunku „prawo” stanowią aż ok. 65% studentów Wydziału Prawa i Administracji.

Podsumowanie: Wyniki wizytacji, przegląd dokumentów i ich analiza pozwalają stwierdzić, że uczelnia spełnia wymagania dotyczące spraw będących w kręgu zainteresowań tej części raportu. Jej organy podejmują decyzje zgodnie z ustawowymi i statutowymi kompetencjami. Struktura organizacyjna wizytowanego WPiA UO zapewnia realizację zadań naukowo-badawczych i dydaktycznych. Uczelnia ma warunki i możliwości dla realizacji misji oraz zamierzonych celów strategicznych w środowisku, w którym działa.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta

1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy

Kształcenie na Wydziale Prawa i Administracji UO na kierunku prawo, odbywa się na poziomie jednolitych studiów magisterskich trwających dziesięć semestrów w formie: 1/ studiów stacjonarnych; 2/ studiów niestacjonarnych.

Aktualnie realizowany program studiów zawarty w uchwalonym przez Radę Wydziału w dniu 20 października 2006 r. Programie kształcenia zawiera rozwiniętą charakterystykę zakładanych kwalifikacji zawodowych absolwenta oraz spełnia w całości wymagania określone w Standardach. Ponadto, zawiera zobowiązanie do takiego ukształtowania planów studiów i programów nauczania, jakie zapewni rzetelne przygotowanie do działalności zawodowej, komunikowania się z otoczeniem, permanentnego kształcenia oraz dostosowywania kwalifikacji absolwenta do potrzeb rynku pracy.

Sylwetka absolwenta określona w koncepcji studiów prawniczych jest zgodna z treściami określonymi w standardach kształcenia dla kierunku „prawo”. Założone cele kształcenia oraz kompetencje absolwenta odnoszą się do wiedzy, umiejętności oraz postaw. Zgodnie z założonymi celami absolwenci studiów prawniczych powinni posiadać umiejętność stosowania w praktyce uzyskanej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów oraz komunikowania się z otoczeniem.

Do tej pory nie przewidziano zinstytucjonalizowanych form udziału pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia. Władze wydziału planują powołać w tej materii ciało doradcze Rady Wydziału z udziałem lokalnych pracodawców.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów

Zasady rekrutacji i sposób selekcji kandydatów na studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji UO są zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami i nie odbiegają od zasad rekrutacji wdrożonych na innych uniwersyteckich wydziałach prawa. Zasady te zostały

jasno i jednoznacznie określone w uchwale Senatu Uniwersytetu Opolskiego nr 34/2008-2012 z dnia 28 maja 2009 r.

Przyjęcie kandydatów na studia prawnicze następuje na podstawie postępowania rekrutacyjnego uwzględniającego wyniki egzaminu maturalnego. Uczestniczący w postępowaniu rekrutacyjnym kandydaci z tzw. międzynarodową maturą (IB) otrzymują punkty w liczbie równej maksymalnej liczbie punktów przewidzianych w rekrutacji dla trybu rekrutacyjnego, pomnożonej przez liczbę punktów uzyskanych na dyplomie IB. W odrębnym postępowaniu rekrutacyjnym biorą udział także kandydaci z tzw. „starą maturą”, kandydaci ze świadectwem maturalnym lub dyplomem ukończenia studiów wyższych uzyskanym za granicą. Z postępowania zwolnieni są laureaci i finaliści olimpiad centralnych ujętych w uchwale Senatu dla kierunku: Prawo, jednakże tylko w roku uzyskania świadectwa dojrzałości.

Analiza mechanizmu rekrutacyjnego prowadzi do wniosku, że selekcja sprzyja rekrutowaniu zdolnych kandydatów, dysponujących więcej niż przeciętnymi możliwościami intelektualnymi. Wyniki rekrutacji z ostatnich lat pokazują ponadto, że szczególnie uzdolnieni kandydaci trafiają przede wszystkim na studia stacjonarne (niemal dwukrotnie mniej liczne niż studia niestacjonarne). Także odsiew studentów niestacjonarnych jest znacznie wyższy niż w przypadku studentów stacjonarnych.

1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami. Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia

Rozwiązania programowe umożliwiają, osiągnięcie każdego z deklarowanych przez WPiA celów kształcenia oraz odpowiednie ukształtowanie kwalifikacji zawodowych absolwenta. W największym stopniu jest realizowany cel przekazania odpowiedniej wiedzy: zarówno o charakterze ogólnym, jak też z zakresu poszczególnych dziedzin prawoznawstwa oraz nauk pomocniczych prawoznawstwa.

Wydział oferuje szerszy zakres treści kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów niż przewidują to standardy. Program nauczania zawiera treści programowe wzbogacające i poszerzające wiedzę studenta (filozofia, etyka, podstawy socjologii i

psychologii, negocjacje, prawa człowieka, prawo wyznaniowe, prawo ochrony środowiska). Wydział oferuje też szeroką gamę przedmiotów do wyboru prowadzonych w ramach wykładów monograficznych oraz bloków specjalizacyjnych.

Analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia realizowanych na Wydziale ze standardami kształcenia prowadzi do jednoznacznego wniosku, że bogata oferta programowa nie tylko zawiera wszystkie treści programowe przewidziane w standardach, ale znacznie je poszerza i wzbogaca. Sekwencja przedmiotów nie budzi zastrzeżeń, podobnie jak proporcjonalność rozlokowania poszczególnych przedmiotów kończonych egzaminami na poszczególne semestry i lata studiów. Oferta zajęć do wyboru jest bardzo obszerna i różnorodna.

Oferta programowa ocenianego wydziału zawiera również sześć przedmiotów wykładanych w językach obcych. Przedmioty realizowane są na semestrach VII-X. Studenci korzystają też z oferty kształcenia w ramach programu Sokrates/Erasmus, dzięki której mogą uczestniczyć w zajęciach w zagranicznych ośrodkach akademickich (również poza europejskich). Warto zauważyć, że latach 2005 - 2009 na WPiA UO prowadzone były wykłady obcojęzyczne przez profesorów z Niemiec i Ukrainy.

Stopień internacjonalizacji kształcenia na studiach prawniczych nie jest jeszcze imponujący. Wydział oferuje 6 kursów w językach obcych, jednakże w praktyce przedmioty te są uruchomiane w znacznie skromniejszym stopniu niż to wynikałoby z oferty, z uwagi na małą liczbę studentów zagranicznych studiujących na WPiA i z uwagi na małe zainteresowanie zajęciami w języku obcym ze strony polskich studentów. Należy zaznaczyć, że Władze Wydziału deklarują podjęcie zintensyfikowanych działań na rzecz rozszerzenia i uatrakcyjnienia oferty programowej w językach obcych.

1.4 Ocena systemu ECTS

Program studiów opracowany został zgodnie ze standardami kształcenia dla kierunku prawo i kierunku administracja. W ramach realizacji *Strategii Bolońskiej* program studiów skorelowany jest z Europejskim Systemem Punktów Transferowych (ECTS). Przy konstruowaniu skali punktowej, odpowiadającej kategorii przedmiotów, liczbie godzin, formie zajęć oraz nakładowi pracy studenta uwzględniono również roczne minimum 60 pkt. ECTS.

Kształt i funkcjonowanie systemu ECTS na Wydziale należy ocenić pozytywnie. Proporcje punktowe pomiędzy poszczególnymi przedmiotami w zasadzie odpowiadają

kryterium nakładu pracy studenta w przyswojenie treści programowych, przy czym ustalanie nakładu pracy studenta zostało uzależnione przede wszystkim od charakteru przedmiotu oraz liczby godzin. Propozycje dotyczące ustalenia liczby godzin dla danego przedmiotu zostały wypracowane przez Komisję Dydaktyczną i uchwalone przez Radę Wydziału wraz z wprowadzeniem nowego programu studiów w 2006 r. Zasady gromadzenia punktów kredytowych niezbędnych do zaliczenia roku studiów (60 punktów ECTS) nie budzą wątpliwości. Studenci nie zgłaszają zasadniczych zastrzeżeń do kształtu i funkcjonowania systemu punktów kredytowych na Wydziale. Szczegółowe rozwiązania dotyczące przyznawania punktów kredytowych zostały podane do wiadomości studentów.

Podsumowując: funkcjonujący na Wydziale program kształcenia umożliwia zasadniczo osiągnięcie pożądanego efektów kształcenia, a w tym przede wszystkim nabycie odpowiedniego zasobu wiedzy przez absolwentów, umożliwiającego dostęp do zawodów prawniczych, a także dalszą kontynuację kształcenia prawniczego. Mechanizm doboru kandydatów na studia niestacjonarne nie zapewnia już przyjmowania najlepszych kandydatów, w związku z czym rolę selekcyjnego sita pełni pierwszy rok studiów.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej

Studenci szczególnie pozytywnie oceniają system opieki dydaktycznej oraz przepływ informacji na wydziale. Dzięki aktualizowanej na bieżąco witrynie internetowej wydziału studenci mają dostęp do bieżącej informacji w sprawie zmian w planie zajęć oraz o wydarzeniach na wydziale oraz całej uczelni.

Działalność dziekanatu jest dobrze oceniana przez studentów wydziału. Ich zastrzeżenia budzą jednak ustalone godziny przyjęć studentów pracujących zawodowo oraz funkcjonowania dziekanatu podczas sesji egzaminacyjnych (długie kolejki oczekujących studentów).

Nauczyciele akademicy są zazwyczaj dostępni zarówno w czasie dyżurów w wymiarze godzin wypełniającym potrzeby studentów, jak też w kontakcie w formie elektronicznej. Studenci zgłaszają potrzebę zwiększenia możliwości kontaktu z wykładowcami w okresach poprzedzających sesje egzaminacyjne.

System doboru promotorów prac dyplomowych pozwala realizować indywidualne zainteresowania studentów.

Wnioski: System opieki dydaktycznej funkcjonuje poprawnie. Usprawnienia wymaga funkcjonowanie dziekanatu. Udoskonalając system opieki dydaktycznej na wydziale warto

zwrócić uwagę na uwagi studentów dotyczące rozmińniania się niekiedy wymagań egzaminacyjnych ze sposobem przekazywania wiedzy na zajęciach.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i osiągnięć studentów

System weryfikacji osiągnięć studentów ma charakter tradycyjny i odbywa się według sprawdzonych wzorców akademickich w tym przedmiocie. Na podstawie informacji uzyskanych od władz wydziału są to egzaminy ustne i uwzględniania jest aktywność na zajęciach. We wszystkich sylabusach są zawarte zasady zaliczenia. Z rozmów odbytych ze studentami w trakcie hospitacji czy spotkania ze studentami wynika, że zasady te są podawane na pierwszych zajęciach, są niezmiennie i znane. Regulacje w tym zakresie zawarte w Regulaminie studiów nie budzą wątpliwości.

Podsumowanie: Zasady okresowej oceny osiągnięć studentów są właściwe, choć można by zastanowić się nad wprowadzeniem systemu punktowego, bardziej indywidualizującego ocenę studenta. Doprecyzowania wymaga sposób rozumienia trybu poprawy oceny pozytywnej wynikający z § 17 i jego współzależność od trybu poprawiania określonego w Regulaminie Studiów (§ 9 ust. 9).

2. 2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu

Odsiew studentów na poszczególnych latach (w rok. ak.2008/2009) na kierunku „prawo” występuje w absolutnej większości na I roku studiów. Poziom odsiewu studentów jest zróżnicowany w zależności od zarówno trybu jak i roku studiów. Studia stacjonarne charakteryzują się większą stabilnością w stosunku do studiów niestacjonarnych.

Do podstawowych przyczyn odsiewu należy zaliczyć: bariery materialne, bariery edukacyjne, rozmińnienie się oczekiwań studenta co do programu studiów.

2.3 Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych

Zasady dyplomowania regulowane są w przepisach obowiązującego od dnia 1.10.2008 r. Regulaminu Studiów UO oraz zarządzeniu wewnętrznym Dziekana WPiA UO w sprawie zasad i kryteriów przygotowywania i oceny prac dyplomowych.

Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, nie budzą wątpliwości i są należycie prowadzone, co znajduje odzwierciedlenie w wysokim poziomie branych prac. Dobór tematów prac należy ocenić pozytywnie, nie wykazują różnic w stosunku do ustalonych standardów.

Zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w tym zadawania pytań, są zgodne z powszechnie przyjętymi standardami. Można uznać, że powierzanie roli promotora osobom ze stopniem doktora jest poddawane właściwej kontroli.

Formularz oceny pracy powinien indywidualizować recenzenta i promotora. Uwaga techniczna - oceny pracy powinny być przedstawiane w formie czytelnej (pisane na komputerze/maszynie, ponieważ duża część przeglądanej dokumentacji pokazuje, że wiele recenzji jest nieczytelnych).

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac.

Przedmiotem oceny były wybrane prace magisterskie. Prace nie zawierały informacji odnoszących się do trybu studiów autorów tych prac. W przypadku dwóch ocenianych prac dobór tematów oceniono jako niezgodny z kierunkiem studiów. Prowadzący seminaria powinni zwracać większą uwagę na stronę merytoryczną i formalną prac pisanych pod ich kierunkiem. Można mieć zastrzeżenia do treści recenzji prac. Recenzenci często sporządzają recenzje zdawkowe i bezkrytyczne. Niektóre prace uzyskały za wysokie oceny, nieadekwatne do merytorycznej zawartości;

Reasumując:

1. Na drukach recenzji i oceny promotora układ treści identyczny, nie identyfikuje, która jest oceną promotora a która oceną recenzenta, dopiero w treści protokołu z egzaminu licencjackiego/magisterskiego widnieje informacja, kto pełnił rolę promotora, kto recenzenta. To nie jest właściwe.
2. W zbyt wielu przypadkach odręczne recenzje były całkowicie nieczytelne. Szczególnie oceny dr hab. P. Steca w pracach magisterskich. Uczelnia powinna zobligować recenzentów jak i promotorów do wypełniania druków oceny prac na komputerze. To samo dotyczy przypadków protokołu obrony, gdzie w dwóch przypadkach nieczytelne kompletnie były zadane studentowi pytania.
3. Niektóre prace nieco zawyżone w ocenie o pół oceny, w jednym przypadku o całą ocenę. Wystawiane oceny dostateczne nie znajdują odzwierciedlenia w recenzjach pracy przez promotora w podstawowym chociażby zakresie. Formularze oceny powinny być wypełnianie z większą starannością.
4. Generalnie prace są na średnim i wysokim poziomie, czasem bardzo wysokim jak w trzech przypadkach prac magisterskich, gdzie promotorem była Pani dr hab. Ewa Ferenc-Szydełko. Podejmowane są bardzo ciekawe zagadnienia badawcze, nie jedynie

sztampowe, jakich wiele w różnych pracach w częściach Polski. Stanowi to duży plus całości procesu dyplomowania.

5. Wszystkie prace wydrukowane i obłożone wedle jednolitych standardów i ujednoliconej formy graficznej, choć dziwi czemu skróty są raz w jęz. angielskim a raz w niemieckim.
6. Na wszystkich ocenianych pracach widnieje adnotacja promotora o ich akceptacji.

2.4 Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem

Zdefiniowane przez ocenianą jednostkę efekty kształcenia na kierunku „prawo” są zgodne z wymaganiami określonymi w Standardach kształcenia oraz realizowanymi planami i programami studiów.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych

Proces dydaktyczny realizowany na Wydziale Prawa i Administracji UO realizowany jest w oparciu o zróżnicowane formy kształcenia (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria, laboratoria, poradnie prawa). Nie podejmuje się jednak starań o wdrożenie nauczania na zasadzie e-learningu.

Model studiów na kierunku „prawo” przyjęty na Wydziale Prawa i Administracji UO ma na celu wdrażanie określonego zindywidualizowanego systemu i modelu kształcenia. Powyższy fakt wynika między innymi z rozbudowanej godzinowo liczby konwersatoriów, laboratoriów, seminariów i ćwiczeń.

Pomimo wyposażenia części sal wykładowych w sprzęt audiowizualny, większość wykładowców nie wykorzystuje istniejących w tym zakresie możliwości, poprzestając na jednostronnym, ustnym referowaniu zagadnień objętych wykładem (z ewentualnym użyciem tablicy wykładowej oraz odsyłaniem do zalecanych źródeł prawa).

Metody aktywizujące studentów są znacznie częściej stosowane w ramach ćwiczeń, konwersatoriów i seminariów. Zawarte w Raporcie Samooceny stwierdzenie, że „w trakcie procesu edukacji oprócz tradycyjnych i klasycznych form wykładowych stosowane są; metody aktywizujące studentów (rozwiązywanie kasusów, analiza wzorców umownych i pism procesowych, wykorzystywanie sali rozpraw), metody audiowizualne, metody case-

study, indywidualne i zespołowe opracowania tematyczne” nie do końca jest zatem zgodne ze stanem rzeczywistym.

Wydział prowadzi własną, dobrze wyposażoną pracownię komputerową oferującą między innymi bezpłatny dostęp do programu LEX. Z informacji uzyskanych w dniu wizytacji od pracowników biblioteki wynika, że, studenci odbywają w pracowni zajęcia związane z praktyczną umiejętnością edycji, redagowania tekstów, innych zagadnień edytorskich jak i zaawansowanego wyszukiwania informacji i danych w zasobach internetowych.

Wydział oferuje możliwości kształcenia w ramach programu MOST.

W Uniwersytecie Opolskim działa Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych, do zadań którego między innymi należy wyrównywanie szans edukacyjnych studentów niepełnosprawnych. Ponadto Uniwersytet Opolski sukcesywnie i systematycznie prowadzi działania mające na celu likwidację barier architektoniczno-infrastrukturalnych.

W ramach nowej siedziby Wydział Prawa i Administracji dysponuje nowoczesnymi i przystosowanymi do potrzeb studentów niepełnosprawnych toaletami, podjazdami dla niepełnosprawnych oraz windą (tylko na parterze budynku). Z informacji udzielonych przez pracowników wydziału wynika, że w bieżącym roku akademickim zajęcia w grupach, w których znajdują się osoby niepełnosprawne odbywają się wyłącznie w salach usytuowanych na parterze budynku WPiA UO.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów

Dostępność sylabusów należy generalnie ocenić pozytywnie, chociaż należałoby jednoznacznie ustalić miejsce ich publikacji. Generalna uwaga dotyczy również niejednorodności informacji w nich zawartych. Przedstawione do oceny sylabusy wykazują zróżnicowaną jakość, niektóre są opracowane niezwykle starannie, pozwalają studentowi jeszcze przed zajęciami dobrze zorientować się w zakresie przedmiotu. Niektóre sylabusy wymagają gruntownego przerobienia, dopracowania lub uzupełnienia, czy też uaktualnienia literatury. Nie ma sylabusów do zajęć w językach obcych.

Władze WPiA powinny zwrócić uwagę pracowników na fakt, że dobrze opracowany sylabus staje się nie tylko wizytówką samego prowadzącego, ale przede wszystkim jednostki w której dany program będzie wykładany. Nabiera to jeszcze większego znaczenia w aspekcie wdrażanych zasad tzw. procesu bolońskiego, który wymaga dokładnego opracowywania sylabusów, w aspekcie oczekiwanych efektów kształcenia.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk

Zgodnie z programem studiów studenci kierunku „prawo” mają obowiązek odbycia czterotygodniowej praktyki. Zgodnie z zarządzeniem Dziekana praktyki odbywają się na kierunku „prawo” na V roku studiów. Za zgodą Dziekana mogą odbywać praktyki dodatkowe organizowane przez Wydział, lub indywidualnie.

Wydział współpracuje z organami administracji publicznej, biurami poselskimi i senatorskimi, opolskimi sądami, prokuratorami, korporacjami prawniczymi, organami ścigania, w celu ułatwienia realizacji tego obowiązku. Praktyka w głównej mierze ukierunkowana jest na rozszerzenie zasobu wiedzy prawniczej i nabycie umiejętności praktycznych oraz na wykreowanie postaw pro-publicznych oraz pro-społecznych.

Merytoryczną i formalną opiekę nad praktykami sprawuje Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk. Zaliczenie praktyk odbywa się przez Pełnomocnika na podstawie przedłożonych przez studenta dokumentów potwierdzających jego udział w odbywaniu praktyki w danym podmiocie lub instytucji.

Podsumowując. System praktyk, ich realizacja i system kontroli wydają się być właściwe i dają rękojmię realizacji podstawowych założeń, jakie stawia się praktykom studenckim.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów)

Ocena organizacji studiów jest zdecydowanie pozytywna. Rozkład czasowy zajęć dla studentów stacjonarnych i niestacjonarnych jest zaplanowany racjonalnie, z uwzględnieniem wymogów higieny pracy umysłowej, w tym niezbędnych przerw między poszczególnymi zajęciami. Bloki zajęć dla studentów niestacjonarnych nie przekraczają w zasadzie 4 godzin. Sesje egzaminacyjne są organizowane z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym, zaś przedstawiciele samorządu studenckiego mają możliwość współuczestniczenia w ustalaniu terminów egzaminów. Obciążenia studentów (zarówno, co do globalnego wymiaru godzin na studiach prawniczych, jak też obciążenia godzinowego i liczby egzaminów w poszczególnych latach i semestrach studiów) nie budzą zastrzeżeń.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

<p>Podsumowując: Ocena koncepcji kształcenia, realizowanej na Wydziale Prawa i Administracji UO wypada zdecydowanie pozytywnie. Wydział dysponuje pełnymi</p>
--

możliwościami programowymi, osiągnięcia zamierzonych celów kształcenia. Ocena pozytywna nie oznacza jednak, że brak jest problemów wymagających rozwiązania bądź wskazanych ulepszeń (np. większa efektywność w wykorzystywaniu metod audiowizualnych w dydaktyce, większa dbałość promotorów i recenzentów w procesie przygotowywania i oceniania prac magisterskich).

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:

1) struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości

W skali całego Uniwersytetu Opolskiego obowiązuje uchwała Senatu UO z dnia 18.12.97 r. w sprawie wprowadzenia uczelnianego systemu stymulacji i oceny jakości kształcenia. System ten zakłada bieżącą ocenę programów kształcenia, realizacji procesu dydaktycznego, warunków realizacji tego procesu, wyników samego kształcenia. Ważnym elementem systemu jest ankietyzacja studentów jako odbiorców usług dydaktycznych. Jednolity wzór ankiety w tym zakresie nie budzi wątpliwości, ponieważ obejmuje również ankietyzację absolwentów, gdzie szczegółowe pytania omawianych ankiet ustalają rady wydziałów. Kolejnym elementem systemu są hospitacje zajęć.

System bardzo szczegółowo określa parametry ilościowe ankiet, sposób liczenia wyników etc. Badania przeprowadzane są dwa razy w danym roku akademickim (semestr zimowy oraz semestr letni). Przekrój ocenianych uwzględnia zarówno pracowników samodzielnych, jak też adiunktów i asystentów. Wypełnione ankiety przekazywane są do Działu kształcenia. Po otrzymaniu zbiorczego wyniku badań Dziekan Wydziału zapoznaje ocenianych pracowników z oceną studentów. Zbiorcze wyniki badań omawiane są również przez Dziekana na posiedzeniu Rady Wydziału.

Na poziomie wydziału, poza działaniami podejmowanymi przez samych członków społeczności akademickiej, dla polepszenia jakości kształcenia powołane zostało zarządzeniem Nr 11/2008 specjalne kolegium dziekańskie na okres kadencji 2008-2012. W jego skład wchodzi kierownicy katedr oraz dwaj prodziekani. Jest ono ciałem doradczym Dziekana. Z przedstawionych w trakcie wizytacji dokumentów wynika, że spotyka się ono okresowo, np. zakończonej oceny pracowników, zakończonego procesu ankietyzacji studentów, weryfikacji treści siatek nauczania obowiązujących w danym roku akademickim.

Poza tym na WPiA obowiązuje uchwała Rady WPiA z dnia 20.10.06 r. w/s planu studiów, programów nauczania oraz jakości kształcenia na kierunkach *administracja* i *prawo*. Zgodnie z § 1 dziekan powołuje zarządzeniem wewnętrznym Komisje ds. programu nauczania i jakości kształcenia. Odpowiedzialnym za jakość prowadzonych przedmiotów jest

Kierownik Katedry (§ 20). Po każdym semestrze cyklicznej oceny jakości kształcenia dokonuje Kolegium Dziekańskie. Jak wynika z przedstawionych protokołów, rzeczywiście takowa ocena odbywa się po każdym semestrze.

Warto też zauważyć, że na podstawie zarządzenia z dnia 06.04.09 r. powołana została Rada Programowa celem przygotowywania nowych programów studiów na kierunku „administracja”, jak też na kierunku „prawo”. W jej skład wchodzi 8 osób, pod przewodnictwem prodziekana.

Proponuje się rozważenie możliwości powołania pełnomocnika dziekana ds. jakości kształcenia. Osoba ta miałaby za zadanie bieżące monitorowanie spraw dotyczących jakości kształcenia na poziomie WPiA, z jednoczesnym uważnym śledzeniem zmian zachodzących w tym zakresie w obszarze szkolnictwa wyższego w kraju.

2) okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnienie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji)

Zgodnie z § 6 Regulaminu Rektor powołał osobę odpowiedzialną za przestrzeganie systemu ECTS. Z analizowanej dokumentacji wynika, że każda zmiana programu jest odnotowywana w formie odręcznej notatki, wraz z pojawiającymi się czasem uwagami konstruktywnymi, wskazującymi na potrzebę zmian w określonym zakresie.

Z analizowanych protokołów, a szczególnie załączników, w których widnieje argumentacja za dokonaniem konkretnych zmian w ofercie dydaktycznej wynika, że działalność Rady Programowej w tym zakresie jest bieżąca i rzeczywista. Władze Uczelni reagują na zmieniające się standardy w tym zakresie, jednocześnie śledząc oczekiwania odbiorców (studentów), głównie poprzez ankietowanie absolwentów i przygotowywanie ofert nowych specjalności.

3) oceniania studentów (np. stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia)

Zasady stosowanych form weryfikacji wiedzy studentów są właściwe, choć można by zastanowić się nad wprowadzeniem systemu punktowego, bardziej indywidualizującego ocenę studenta. Wymaga doprecyzowania sposób rozumienia trybu poprawy oceny

pozytywnej wynikający z § 17 uchwały Rady WPiA z dnia 20.10.06 r. w/s planu studiów, programów nauczania oraz jakości kształcenia na kierunkach *administracja* i *prawo*, i jego współzależność od trybu poprawiania określonego w Regulaminie Studiów (§ 9 ust. 9).

4) zapewnienia jakości kadry dydaktycznej (np. okresowych ocen pracowników, hospitacje, ankiet dla studentów oceniających zajęcia dydaktyczne, częstotliwość ankietyzacji)

Na wizytowanym WPiA odbywają się cykliczne oceny pracowników naukowo-dydaktycznych; w trakcie wizytacji zostały przedstawione formularze ocen pracowniczych, są wypełniane rzetelnie i ten punkt oceny jakości procesu dydaktycznego nie budzi wątpliwości.

Poza tym, zgodnie z uchwałą Rady WPiA z dnia 20.10.06 r. w sprawie planu studiów, programów nauczania oraz jakości kształcenia na kierunku „administracja” i „prawo”, odbywają się cykliczne oceny pracowników dokonywane przez studentów. Z protokołów posiedzenia Kolegium Dziekańskiego wynika, że w najbliższym czasie zostaną przeprowadzone rozmowy z pracownikami na temat wyników tych ankiet.

Ze spotkania z kadrą akademicką wizytowanego kierunku wynika, że nie wszyscy pracownicy naukowcy są informowani o wynikach ankiet. Ponieważ Władze Uczelni i Wydziału mają obowiązek zapoznać z wynikami ankiety wszystkich ocenianych pracowników, warto byłoby to zrealizować np. przez system USOS. W ten sposób wyniki ankiet staną się realnym instrumentem wpływającym na poziom kształcenia, stale monitorującym zmiany w tym zakresie.

5) form wsparcia studentów (np. informacji o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji)

Na WPiA UO poza opiekunem roku funkcjonuje również instytucja tutora, którego zadania zostały określone w Regulaminie Studiów (§ 3). Studenci mają zapewniony kontakt z poszczególnymi nauczycielami poprzez dyżury (godziny i terminy są ogłaszane zarówno w sposób tradycyjny wywieszony jak i na stronie internetowej wydziału). Ani z raportu samooceny, ani też z odbytej wizytacji nie wynika, by studenci mieli możliwość oceniania jakości pracy administracji (dziekanaty).

6) stosowanego systemu informacyjnego (np. gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów oraz o wynikach kształcenia osiągniętych przez studentów, możliwościach zatrudnienia absolwentów itp.)

Na stronie <http://www.prawo.uni.opole.pl/info.php> zamieszczane są na bieżąco wszelkiego rodzaju ogłoszenia, również o odwołaniu zajęć, o zmianie godziny, o zmianie sali, o zestawach pytań, o dokładnym podziale zajęć z danego przedmiotu itp. System działa dobrze, informacje są łatwo dostępne.

7) publikowania informacji (np. dostępu do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia).

Strona internetowa WPiA oraz tablice ogłoszeń w pełni zaspokajają potrzebę bieżącego informowania o zmianach, podejmowanych działaniach, ofercie kształcenia. Na stronie zamieszczone są m.in. regulamin studiów, programy (plany) studiów, komunikaty, składy ciał kolegialnych uczelni itp. System funkcjonuje należycie.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach

2.1 Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni

System zapewniania jakości kształcenia na WPiA UO działa w oparciu o *Procedury zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim* oraz Zarządzenia nr 14/2008 Dziekana Wydziału Prawa i Administracji z dnia 18.12.2008 r. dotyczącego regulacji zasad wizytowania zajęć. Mimo że w zespole tworzącym system wewnętrznego zapewniania jakości kształcenia jest zapewniona reprezentacja studentów, studenci jednak nie czują realnego wpływu na efekty funkcjonowania systemu zapewniania jakości na wydziale. Ankieta w formie papierowej przeprowadzana jest sporadycznie i na wybranych przedmiotach, przez co studenci nie są w stanie stwierdzić czy ich ocena ma realny wpływ na proces dydaktyczny.

2.2 Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni

Zdaniem wypowiadających się nauczycieli akademickich zarówno w Uczelni jak i na poziomie Wydziału podjęto działania w celu wdrożenia systemu zapewnienia jakości kształcenia, który wymaga permanentnego przeglądu przyjętych założeń. Na krytykę zasługuje brak informowania i zapoznawania ocenianych pracowników z treścią przeprowadzonych ankiet studenckich. Wyniki ankiet powinny stanowić ważny element w

procesie doskonalenia jakości kształcenia. Zmiany wymaga również: system oceny pracowników przez studentów; urealnienie wpływu wyników na ocenę pracownika; uwzględnienie w ocenie pracowników elementu starania się o granty (bez względu na efekty tego procesu należy docenić wysiłek włożony w przygotowywanie wniosków); wprowadzenie korekt w planie studiów oraz w pensum dydaktycznym (zbyt wysokie).

3. Informacja nt. Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie

Z rozmów w Władzami Wydziału wynika, że doceniają znaczenie monitorowania losów absolwentów i podejmują starania w zakresie tworzenia niezbędnych rozwiązań organizacyjnych. Jednakże czas, który upłynął od utworzenia Wydziału jest zbyt krótki, aby można było stworzyć dobrze funkcjonujący system informacji o losach absolwentów Wydziału.

System zapewniania jakości kształcenia na Wydziale wymaga usprawnienia. Zaleca się upewnienie jednej osoby do spraw procesu monitorowania i wdrażania efektów jakości kształcenia. Weryfikacja planu studiów odbywa się na bieżąco, co potwierdzili m.in. nauczyciele akademicy na spotkaniu z kadrą wizytowanego kierunku. System oceny jakości kształcenia kadry dydaktycznej jest na dobrym poziomie, choć wymaga pewnych korekt – wyniki ankiet muszą mieć realny wpływ na status i pozycję zawodową danej osoby, nie mogą być obowiązkiem realizowanym dla samego obowiązku. Należy opracować i wdrożyć system oceny administracji zatrudnionej na WPiA, w szczególności pracy dziekanatów.

Część IV. Nauczyciele akademicy

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich Uczelni: Tabela nr 3. Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy		Dodatkowe miejsce pracy	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	5	1 (1)	1	3	-
Doktor habilitowany	12	9 (5)	- (1)	2	-
Doktor	27	25 (14)	-	3	-
Pozostali	7	7	-	-	-
Razem	51	42 (20)	1 (1)	8	-

* w nawiasie należy podać dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego

Wnioski: W pełnym wymiarze czasu pracy jest zatrudnionych 51 nauczycieli akademickich, w tym 5 profesorów tytularnych, 12 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 27 ze stopniem naukowym doktora oraz 7 magistrów. Dla 43 nauczycieli akademickich pracujących w jednostce (ponad 83%) Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy.

Wyraźny trzon ogółu kadry Uczelni stanowią osoby ze stopniem naukowym doktora (ok. 53 %). Profesorowie stanowią niespełna 10 %, doktorzy habilitowani - ok. 23,5 %, a osoby z tytułem zawodowym magistra - prawie 14 %. Przedstawione dane wskazują, iż Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego jest jednostką organizacyjną wiążącą przyszłość z rozwojem młodej kadry naukowo-dydaktycznej.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników Uczelni w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	-	1 (1)	1 (1)
2006	4 (4)	-	-
2007	1 (1)	-	-
2008	-	1 (1)	-
2009	-	1 (1)	-
2010	2 (2)	-	-
Razem	7 (7)	3 (3)	1 (1)

Wnioski: Dostrzegalna jest tendencja polegająca na naprzemiennym uzyskiwaniu stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego z przewagą pierwszych z nich. Tytuł profesora występuje raz na ok. 5 lat. Ok. 2-letni okres po sporządzeniu statystyki będzie zapewne obfitował na wydziale w nowych samodzielnych pracowników naukowych. Przypuszczenie to potwierdza przegląd akt osobowych pracowników – powyższa, zaczerpnięta z raportu samooceny, tabela nie uwzględnia już 2 doktorów habilitowanych i 1 profesora.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułu i stopni naukowych.

Do minimum kadrowego, wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania lub umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego (§ 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz .U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.).

Nie wszystkim nauczycielom akademickim wliczonym do minimum kadrowego zaplanowano na bieżący rok akademicki osobiście prowadzone na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami (§ 8 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Dwie osoby przebywają na urloпах (zostały oznaczone w tabeli).

Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, że spełnione są warunki art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

- merytorycznych,

Sześciu nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego posiada dorobek naukowy z zakresu ocenianego kierunku studiów, jeden – z dziedziny nauk związanej z prawem. Wszyscy doktorzy (szesnastu) legitymują się dorobkiem naukowym z zakresu ocenianego kierunku studiów.

- Wniosek jest poniżej w p. 3

Dwie osoby ze stopniem naukowym doktora nie mogą zostać wliczone do minimum kadrowego z przyczyn formalnych – nie został spełniony wymóg określony w § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048 z późn. zm.).

Do minimum kadrowego wliczono:

- sześciu nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego posiadających dorobek naukowy z zakresu ocenianego kierunku studiów oraz jednego – z dziedziny nauk związanej z prawem;

- czternastu doktorów legitymujących się dorobkiem naukowym z zakresu ocenianego kierunku studiów.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 11 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wynosi 1:49 przy wymaganym 1:180.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej

Po przeanalizowaniu obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym można stwierdzić, że w zasadzie obsada zajęć dydaktycznych jest dokonana właściwie. Komisja ds. jakości kształcenia powinna cyklicznie podejmować ocenę obsady zajęć na WPiA UO. Nauczyciele akademicy są dostępni na dyżurach w określonych dniach i godzinach. W dość skromnym zakresie w procesie dydaktycznym biorą udział nauczyciele z zagranicy oraz praktycy życia gospodarczego i społecznego.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym

W wypowiedziach przeważały bardzo pozytywne opinie, co do nowych warunków lokalowych wydziału. Odnośnie do programu nauczania zwrócono uwagę na niewłaściwe łączenia godzin z przedmiotów prawo pracy i ubezpieczeń społecznych. Zdaniem wypowiadających się nauczycieli akademickich powinny to być przedmioty odrębnie nauczane. Zwrócono też uwagę na małe zainteresowanie studentów wykładami w językach obcych. Pozytywnie została oceniona komórka organizacyjna funkcjonująca w Uczelni, która stanowi pomoc w ubieganiu się o różnego rodzaju granty badawcze. Przy tej okazji zwrócono uwagę na potrzebę uwzględnienia w zasadach oceny pracowników, również tych grantów, o które starali się, ale nie zostały one im przyznane.

Wysoko oceniano zaangażowanie władz dziekańskich w finansowaniu wyjazdów pracowników na konferencje krajowe i zagraniczne. Równie pozytywnie oceniono istniejącą bibliotekę, jej zasoby jak i system zamawiania książek.

Pozytywnie oceniono istniejący system oceny kadry przez studentów, który jest potrzebny i motywuje do doskonalenia swojego warsztatu dydaktycznego. W czasie spotkania zwrócono uwagę na brak mechanizmu udostępniania treści ankiet do wiadomości pracowników.

Wszyscy zwracali uwagę na brak w budynku pomieszczenia dla studentów oczekujących na zajęcia. Zwrócono uwagę na potrzebę istnienia w budynku WPiA kiosku z książkami, w które mogliby się zaopatrywać zarówno studenci jak i nauczyciele akademicy.

Zebrani postulowali wprowadzenie studiów II stopnia na kierunku „administracja”, oraz dążenie do uzyskania uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora na kierunku „prawo”. Te dwa dezyderaty są postrzegane, jako mające zasadniczy wpływ na stabilizację kadry.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich

Teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.). We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia. Dokumenty znajdujące się w aktach są ułożone w porządku chronologicznym, są ponumerowane. Teczki zawierają wykaz znajdujących się w nim dokumentów.

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczony za zgodność z oryginałem.

We wszystkich teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia o odbytych badaniach lekarskich oraz aktualne zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Akty mianowania i umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego proponowany przez Prezydium PKA.

Uczelnia spełnia wymagania dotyczące spraw wchodzących w zakres tematyczny tego rozdziału a dokonana analiza i ocena pozawala stwierdzić, iż występuje możliwość realizacji zamierzonych celów w warunkach kadrowych, jakie posiada Wydział. Uczelnia spełnia wymagania związane z minimum kadrowym, chociaż niewątpliwie należałoby zwielokrotnić wysiłki w przedmiocie kształcenia i rozwoju kadry akademickiej, zwłaszcza jeżeli chodzi o jej jakość (co materializuje się przede wszystkim w podejmowanych badaniach i publikacjach), zwłaszcza z perspektywy ewentualnych starań o możliwość nadawania stopnia doktora nauk prawnych

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej

Wydział Prawa i Administracji UO prowadzi badania naukowe we wszystkich dziedzinach nauk prawnych, co niewątpliwie pozytywnie wpływa na ofertę programową oraz jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych.

W okresie 2007-2009 na kierunku „prawo” został zrealizowany jeden grant promotorski. Natomiast w ramach badań statutowych na kierunku „prawo” w latach 2007-2009 realizowano kilkanaście projektów naukowo-badawczych.

Spora część badań oraz powstałych w ich wyniku publikacji jest wykorzystywana bezpośrednio w praktyce dydaktycznej; taki wniosek można wyciągnąć z analizy opracowań zalecanych w sylabusach, a także z oferty przedmiotów do wyboru, odzwierciedlającej kierunki badań prowadzonych przez pracowników Wydziału. Należy przy tym także zgodzić się z tezą zawartą w Raporcie samooceny, że zaangażowanie pracowników w projektach badawczych krajowych, a także zagranicznych jest jeszcze niewystarczające.

Analiza dorobku publikacyjnego jednostki oraz nakłady na badania naukowe na kierunku „Prawo” w latach 2007-2009 wskazuje, że o ile wzrasta liczba monografii (rozdziałów w monografiach) to spada liczba publikacji w czasopiśmie recenzowanych o zasięgu krajowym (42 w 2007 r., 21 w 2008 r., 31 w 2009 r.). Bardzo słabo prezentuje się dorobek publikacyjny WPiA w recenzowanych czasopiśmie zagranicznych.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej

Dotychczasowy stan przedsięwzięć w zakresie współpracy międzynarodowej Wydziału świadczy o rozpoczęciu procesu umiędzynarodowienia badań naukowych prowadzonych na Wydziale. Nie jest to z pewnością stan, jaki można byłoby uznać za docelowy z punktu widzenia aspiracji wydziału, jak też dążeń kadry naukowo-dydaktycznej. Władze Wydziału powinny mieć świadomość potrzeby intensyfikacji wysiłków w kierunku poszerzenia skali współpracy międzynarodowej w zakresie badań naukowych oraz pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania tych badań, powiększania oferty zajęć w językach obcych i przyciągania studentów zagranicznych, a także zwiększania liczby pracowników wydziału wyjeżdżających

z wykładami za granicę. Dane na ten temat podane w Raporcie samooceny są więcej niż skromne i dowodzą konieczności zintensyfikowania działań w tym przedmiocie.

Na Wydziale działa aktywnie kilka kół naukowych. Prowadzą one regularne spotkania i organizują konferencje naukowe. Należy zwrócić uwagę, iż studenci wydziału mają możliwość publikowania artykułów w periodyku prawniczym o zasięgu krajowym pt. „Studenckie Prawnicze Zeszyty Naukowe”.

Na wydziale funkcjonują studenckie poradnie prawne w których studenci rozwijają swoją wiedzę z zakresu pomocy prawnej. Odbywa się to pod opieką merytoryczną pracowników uczelni.

Środki finansowe z budżetu uczelni rozdzielane i przyznawane są kołom naukowym przez tzw. Forum Naukowe, w którym studenci rozdzielają środki na projekty realizowane przez organizacje studenckie. Przyznane środki zatwierdzają władze rektorskie.

Studenci nie biorą udziału w badaniach naukowych prowadzonych przez uczelnię.

Ocena działalności naukowej prowadzonej przez pracowników Wydziału oraz powiązania wyników badań naukowych z kształtem programowym i praktyką dydaktyczną na studiach prawniczych należy ocenić pozytywnie. Należy zwrócić uwagę na spadającą liczbę publikacji w czasopismach recenzowanych o zasięgu krajowym oraz na bardzo słaby dorobek publikacyjny w językach obcych, przede wszystkim w j. angielskim.

Uczelnia powinna też określić zamierzenia strategiczne w przedmiocie umiędzynarodowienia procesu kształcenia i zdecydowanie zintensyfikować już podjęte w tym kierunku działania.

Część VI. Baza dydaktyczna

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i Internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych

Od lipca 2010 r. WPiA Uniwersytetu Opolskiego dysponuje 4 kondygnacyjnym budynkiem o łącznej powierzchni użytkowej 3744,28 m², na który składa się m.in.:

- 15 przestrzennych i w pełni multimedialnych sal ćwiczeniowych i wykładowych o powierzchni od 30 – 60 m²,
- aula wykładowa o powierzchni 152 m²,
- pomieszczenia dla kół naukowych o łącznej powierzchni 35 m²,
- pomieszczenie dla uniwersyteckiej poradni prawnej (klinika prawa) o powierzchni 17 m²,
- nowoczesna pracownia informatyczna o powierzchni 50 m²,
- biblioteka wydziałowa wraz z czytelnią o powierzchni 230 m²,
- 37 gabinetów dla kadry naukowo-dydaktycznej o powierzchni od 15 – 30 m²,
- 10 pomieszczeń administracyjnych o powierzchni od 17 – 40 m²,
- pomieszczenie poligraficzne o powierzchni 17 m²,
- WC dla niepełnosprawnych,
- Winda,

Jak już wspomniano, w budynku brak jest miejsca, w którym mogli by przebywać studenci w przerwie między zajęciami lub oczekując na rozpoczęcie zajęć. Budynek główny nie posiada podjazdu dla niepełnosprawnych. Z rozmów, jakie zostały przeprowadzone z władzami Uczelni, JM Panią Rektor oraz dziekanem WPiA wynika, że w najbliższym czasie ma być zainstalowany podjazd dla niepełnosprawnych. Toalety są przystosowane dla niepełnosprawnych. Windy są w bardzo dobrym stanie i w pełni zapewniają możliwość poruszania się po budynku.

Pracownia informatyczna zawiera 13 stanowisk informatycznych z systemem operacyjnym *Windows 98/XP/Systemem Windows2000*, edytorem tekstowym *MS Office/OpenOffice*, na których udostępniony jest system informacji prawniczej LEX. W pracowni dostępne są 3 nagrywarki CD/DVD, Każde stanowisko komputerowe posiada dostęp do Internetu poprzez ogólnopolską sieć optyczną *PIONIER*. Na stanie pracowni informatycznej znajduje się również 5 notebooków oraz 3 rzutniki multimedialne. Z pracowni mogą korzystać studenci oraz pracownicy Wydziału Prawa i Administracji UO. W dniu 9 listopada

2010 r. na Wydziale Prawa i Administracji uruchomiona została bezprzewodowa sieć eduroam. Z sieci korzystać mogą studenci oraz pracownicy po uprzednim założeniu konta.

Cały nowy budynek spełnia generalnie standardy należytej bazy dydaktycznej. Sale są wyposażone w sprzęt audiowizualny, i dotyczy to sal ćwiczeniowych i wykładowych.

1a. Ocena dostosowania zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku.

Biblioteka WPiA powstała w 2001 r. i funkcjonuje w strukturze Biblioteki Głównej Uniwersytetu Opolskiego. Z biblioteki mogą korzystać studenci administracji i prawa zarówno stacjonarni, jak i niestacjonarni, pracownicy dydaktyczno-naukowi oraz inni czytelnicy nie należący do społeczności akademickiej Uniwersytetu Opolskiego Biblioteka posiada w swych zbiorach 16.414 woluminów książek, na bieżąco gromadzi około 155 tytułów czasopism krajowych i zagranicznych (łącznie 270) obejmujących dziedziny nauk administracyjno-prawnych. W bibliotece znajduje się 5 komputerów z dostępem do Internetu oraz programu System Informacji Prawnej Lex /Legalis oraz 2 maszyny kserograficzne. Opłaty ponoszone za ksero są realizowane na bieżąco, bez użycia kart prepaidowych. Umieszczenie maszyn kserujących nie jest jednak kłopotliwe, gdyż są dość dobrze odizolowane i ich praca nie przeszkadza w korzystaniu z zasobów bibliotecznych.

Biblioteka zajmuje 3 pomieszczenia w budynku przy ul. Plebiscytowej 5. W sali nr 11 mieści się biblioteka i wypożyczalnia, a w sali nr 10 i 12 czytelnia na 48 miejsc. Łączna powierzchnia biblioteki wynosi 197 m². Układ pomieszczeń biblioteki, szczególnie podział na działy jest czytelny.

Na stronie internetowej zamieszczony jest regulamin korzystania z biblioteki, nie budzi on wątpliwości. Cały księgozbiór można przeglądać za pośrednictwem Internetu. Istnieje możliwość również zamawiania tą drogą potrzebnych pozycji. Czytelnicy i użytkownicy informacji mogą korzystać ze specjalistycznej bazy danych „PROFINFO” (Profesjonalny Serwis Publikacyjny). Studenci posiadają w ramach zbiorów Biblioteki Głównej bezpłatny dostęp do elektronicznego serwisu „Rzeczpospolita” oraz „Gazeta Prawna”. Z biblioteki wydziałowej korzysta średnio corocznie około 23.800 osób.

Z rozmów przeprowadzonych z pracownikami WPiA w trakcie spotkania z kadrą wynika, że władze wydziału dbają o bieżącą aktualizację zasobów, w odpowiedzi na zapotrzebowania zgłaszane przez pracowników.

Warto zauważyć, że w Opolu istnieje Centrum Dokumentacji Europejskiej (CDE), którego administratorem jest Wydział Prawa i Administracji. W zasobach bibliotecznych Centrum znalazło się 1530 tytułów książek nadesłanych przez Urząd Publikacji Oficjalnych

Komisji Europejskiej (OOPEC), około 62 tytułów czasopism, ponad 1500 dokumentów procesu legislacyjnego UE. CDE otrzymuje na bieżąco kolejne numery Dziennika Urzędowego UE w wersji elektronicznej, oraz aneksów do Dziennika Urzędowego, jak i inne dokumenty elektroniczne. Wyodrębniony został także podzbiór składający się z 500 tytułów książek pochodzących z innych źródeł niż OOPEC, w tym zakupione ze środków z dotacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego. W CDE na bieżąco prowadzone są kwerendy, których wyniki są udostępniane zainteresowanym osobom najczęściej za pośrednictwem poczty elektronicznej z pominięciem bezpośredniego kontaktu z czytelnikiem.

Oceniając zasoby biblioteczne, można stwierdzić, iż niewiele jest pozycji z literatury obcej. Z informacji pozyskanych ze strony internetowej Biblioteki WPiSA wynika, że wśród czasopism zagranicznych znajdują się: American Journal of International Law, Antitrust Reports, Archiv des Volkerrechts, Europarecht, International and Comparative Law Quarterly, Yearbook of European Law.

Dostępne są bazy danych z zakresu prawa w sieci Biblioteki Uniwersytetu Opolskiego (www.bg.uni.opole.pl): Academic Search Complete, Conference Proceedings Citation Index - Social Science & Humanities (CPCI-SSH), Deutsche Nationalbibliografie, Dissertations and Theses, MasterFILE Premier, Newspaper Source, ProQuest Social Science Journals, Social Science Citation Index, Springer, SAGE Journals Online, Scopus, Wiley Online Library.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia

Budynek Wydziału Prawa i Administracji UO ulokowany jest w kampusie głównym Uniwersytetu. Mieści się w budynku razem z DS „Mrowisko”. Pomimo remontu części budynku brak jest dostosowania obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych (zwłaszcza ruchowo). Brak jest również oznaczeń na salach dla osób niewidomych oraz niedowidzących (oznaczone są tylko piętra w windzie). Toaleta przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych jest zamykana na klucz bez informacji, gdzie ten klucz jest dostępny.

Wprawdzie Władze Wydziału udostępniają studentom „strefę socjalną” z kanapami oraz stołami, to jednak zwraca uwagę brak miejsc do siedzenia na korytarzach Wydziału. Studenci podkreślają również brak miejsc parkingowych (w tym dla osób niepełnosprawnych) w bliskiej odległości od wydziału. Studenci narzekają też na brak stołówki studenckiej na Wydziale.

Na terenie Uniwersytetu zapewniony jest bezpłatny dostęp do Internetu (eduroam). Nie spełnia to jednak potrzeb wszystkich studentów. Na Wydziale brak jest ogólnodostępnych komputerów podłączonych do Internetu. Wydział udostępnia 5 komputerów (w tym 1 z Internetem) w czytelni, jednakże w opinii studentów godziny, w których można skorzystać z czytelni są niewystarczające. Komputery udostępnione studentom są starszej generacji.

W opinii studentów zbiory biblioteczne nie spełniają ich oczekiwań. Zbyt mała liczba woluminów powoduje konieczność powielania książek na ksero, a w połączeniu ze względnie drogim ksero w bibliotece nadmiernie obciąża to studentów. Podczas spotkania ze studentami poruszono problem braku punktu ksero na Wydziale. Dostępne w bibliotece jest stosunkowo drogie i nie spełnia oczekiwań studentów.

Warunki w akademikach są odpowiednie do cen, które generalnie są uzależnione od liczby osób zamieszkujących w pokojach. Warto zauważyć, że każdy pokój dysponuje dostępem do Internetu.

Cały nowy budynek spełnia wszelkie standardy należytej bazy dydaktycznej. Sale są wyposażone w sprzęt audiowizualny, i dotyczy to sal ćwiczeniowych i wykładowych, chociaż obiekty dydaktyczne w dużej mierze nie spełniają szczególnych wymogów związanych z przystosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W budynku brak jest miejsca, w którym studenci mogliby oczekiwać na zajęcia. Biblioteka spełnia wymogi biblioteki uniwersyteckiej, jednakże zwraca uwagę skromność zasobów literatury obcojęzycznej. W związku z tym, we współpracy z przygotowującymi sylabusy do poszczególnych przedmiotów, powinno się uzupełniać posiadane zbiory, również w postaci dostępu do obcych baz danych za pośrednictwem Internetu.

Część VII. Sprawy studenckie

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni

Uczelnia spełnia wymogi 20% reprezentacji studentów w organach kolegialnych uczelni (art. 67 ust. 4 oraz art. 61 ust. 3 Ustawy).

WPiA UO nie wywiązuje się z obowiązków wynikających z art. 68 ust. 1 pkt. 2 Ustawy o szkolnictwie wyższym dotyczących zasięgania opinii samorządu studenckiego w sprawie planów i programów kształcenia. Wprawdzie członkowie samorządu studenckiego są uczestnikami posiedzeń Rady Wydziału oraz komisji dydaktycznej, ale opinii organu samorządu wynikającej w powyższych regulacji, nie przedstawiono zespołowi wizytującemu. Studenci krytycznie oceniają działania samorządu studenckiego; ponadto, studenci nie wiedzą kto i gdzie ich reprezentuje, ani nawet gdzie znajduje się pomieszczenie samorządu studenckiego na wydziale.

Samorząd wydziałowy posiada własne biuro (jako jeden z nielicznych samorządów wydziałowych w uczelni), jednakże brak jest w nim podstawowego wyposażenia biurowego. Członkowie samorządu korzystają z własnych komputerów, nie mają drukarki, a telefon nie jest podłączony do sieci. Samorząd wydziałowy nie posiada również własnego budżetu wydzielonego z budżetu jednostki. Tylko uczelniany organ samorządu studenckiego dysponuje własnym minimalnym budżetem na realizację inicjatyw studenckich, ale w odczuciu członków samorządu WPiA jest to niewystarczające biorąc pod uwagę potrzeby studentów i realizowane przez nich projekty i inicjatywy.

Współpraca z Władzami WPiA UO, zarówno w opinii studentów jak i samorządu wydziałowego jest bardzo dobra. Prodziekan oraz Dziekan są zawsze dostępni w czasie dyżurów. Istnieje też możliwość kontaktu elektronicznego oraz osobistego kontaktu w przerwach pomiędzy zajęciami. Samorząd zwraca natomiast uwagę na szczególne problemy w kontaktach z władzami rektorskimi. Prorektor właściwy ds. studenckich nie odpisuje na pisma samorządu związane z problemami studenckimi.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki

System pomocy materialnej dla studentów reguluje Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu

Opolskiego. Jest on dostępny na stronie internetowej Uczelni, dzięki czemu mają do niego dostęp wszyscy studenci.

Studenci zwracają uwagę na nieadekwatność systemu stypendialnego dla kierunków na WPiA do innych kierunków studiów prowadzonych w Uczelni, ponieważ ich zdaniem nie uwzględnia on specyfiki poszczególnych kierunków i preferuje kierunki, na których stosunkowo „łatwo” uzyskać wysoką średnią. Również wysokość stypendiów zarówno socjalnych jak i naukowych w odczuciu studentów jest zbyt niska.

Z przedstawionych dokumentów wynika, iż nie jest również spełniony wymóg art. 174 ust. 2 Ustawy dotyczący porozumienia Rektora z organem samorządu przy podziale dotacji na Fundusz Pomocy Materialnej. Studenci nie opiniują tego podziału ani nie uczestniczą w bezpośrednim rozdziale środków przeznaczonych na pomoc materialną dla studentów.

Wydziałowa Komisja Stypendialna jest powoływana niezgodnie z art. 175 ust. 3 Ustawy. Zarządzenie powołujące Wydziałową Komisję Stypendialną nie zawiera informacji o przekazaniu uprawnień kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej wynikających z art. 175 ust. 1 i 2 Ustawy. Zdaniem studentów przewodniczący komisji powoływany jest w sposób niedemokratyczny, ponieważ przepis stanowi, że kierownik jednostki powołując wydziałową komisję wyznacza jej przewodniczącego.

Powołanie Odwoławczej Komisji Stypendialnej na WPiA UO spełnia wymogi art. 176 ust. 3 Ustawy tylko częściowo, gdyż pomimo wniosku samorządu brak jest dokumentu powołującego i przekazującego uprawnienia komisji wynikające z art. 176 ust. 1 Ustawy. Powołanie komisji ma formę podpisu Rektora na wniosku organu samorządu.

Decyzje dotyczące przyznawania świadczeń pomocy wydawane przez organy wydziału – Wydziałową Komisję Stypendialną spełniają wymogi art. 107. § 1 KPA.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Uniwersytet Opolski ma dobrą opinię wśród studentów i stanowi dobrą alternatywę do większych uczelni, na które jest się bardzo trudno dostać. Studenci wybierają Uniwersytet ze względu na bliskość zamieszkania, ale przede wszystkim dlatego, iż uczelnia się rozrasta. Inwestycje przyciągają studentów gdyż widzą możliwości rozwoju w prężnie rozwijającej się uczelni.

Studenci pozytywnie wypowiadają się o kierunku, na którym studiują. Jako największe zalety wymieniają pozytywne nastawienie Władz Wydziału, dobrą kadre – otwartą na potrzeby studentów oraz dbałość o politykę informacyjną.

Pozytywnie studenci wypowiadają się też o ustalaniu i przestrzeganiu form i terminów zaliczeń. Forma zaliczenia zazwyczaj jest konsultowana ze studentami w pierwszych tygodniach zajęć i nie zmienia się (chyba, że pod wpływem oczekiwań studentów). Również terminy egzaminów w trakcie sesji są ustalane z grupami studenckimi tak, aby egzaminy nie powodowały zbędnego obciążenia.

Harmonogram zajęć nie zawsze jest korzystny dla studentów. Studenci zwrócili uwagę, iż w planach często mają zbyt długie przerwy (okienka) między zajęciami, przez co przez cały dzień nie mają zajęć a kończą późno. Również rozpoczynanie zajęć o 7.30 nie jest pozytywnie odbierane przez studentów (zważywszy na długie przerwy między wykładami).

Z perspektywy spraw studenckich otoczenie procesu kształcenia należy ocenić zasadniczo pozytywnie, aczkolwiek usunięcia wymagają wskazane powyżej mankamenty w tej sferze działalności Wydziału.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart okresowych osiągnięć studenta i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa

Uniwersytet Opolski korzysta z systemu USOS.

Album studenta i księga dyplomów są prowadzone w formie elektronicznej, centralnie dla całej Uczelni zgodnie z § 9 oraz § 11 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634). Numer albumu przypisany jest studentowi na wszystkich kierunkach i poziomach studiów realizowanych przez studenta w Uczelni. Numer albumu studenta odpowiada numerowi wpisanemu w indeksie studenta i w legitymacji studenckiej.

Protokoły zaliczenia przedmiotu zasadniczo są prowadzone zgodnie z § 10 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Analiza losowo wybranych teczek studentów oraz osób skreślonych z listy studentów, wykazała, iż są one prowadzone poprawnie i zawierają wymagane dokumenty, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Stwierdzono, że spośród decyzji wydawanych w indywidualnych sprawach studenckich nie wszystkie wyczerpują wymaganą przepisami formę.

Oglądowi poddano losowo wybrane indeksy i karty okresowych osiągnięć studenta. Nie stwierdzono w nich poważnych uchybień. Rejestr wydawanych indeksów i legitymacji jest prowadzony w formie tradycyjnej. Wpisy są sporządzane zgodnie z § 8 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Oglądowi poddano losowo wybrane dyplomy i suplementy oraz dokumenty związane z procesem dyplomowania. Dyplomy sporządza się poprawnie, w wymaganym przepisami terminie trzydziestu dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego. Protokoły egzaminu dyplomowego są prowadzone prawidłowo, stosownie do § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. Nie stwierdzono uchybień w pozostałej dokumentacji związanej z procesem dyplomowania.

Załącznik dodatkowy nr VIIIa – Uwagi szczegółowe do oceny dokumentacji toku studiów

Analiza dokumentacji toku studiów pozwoliła na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona w sposób prawidłowy. Dostrzeżono jedynie nieliczne niedociągnięcia, które nie wpływają na ogólną pozytywną ocenę tego aspektu działalności Uczelni.

Część IX. Podsumowanie

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	Częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta			X		
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania			X		
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna			X		
Cz. II	Efekty kształcenia			X		
Cz. V	Badania naukowe			X		
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		
Cz. VI	Baza dydaktyczna		X			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie				X	
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		X			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem			X		
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia				X	

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce oraz ewentualne zalecenia

Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego ma ugruntowaną pozycję w społeczności akademickiej Uniwersytetu Opolskiego. Potencjał kadry dydaktycznej i czynione wysiłki oraz plany WPiA dotyczące jej rozwoju i doskonalenia procesu dydaktycznego są gwarancją rozwoju naukowo-badawczego kadry wydziału i doskonalenia procesu dydaktycznego, którego efektem jest m.in. profil dobrze wykształconego absolwenta – prawnika. Dostrzeżone w Raporcie uchybienia i zawarte

wskazówki powinny przyczynić się do podniesienia jakości systemu kształcenia i realizacji celów strategicznych wydziału.

Raport sporządziła na podstawie raportów cząstkowych:

prof. dr hab. Maria M. Kenig-Witkowska

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego PKA Władze Uczelni odniosły się do sformułowanych w raporcie uwag przedstawiając dodatkowe informacje, wyjaśnienia i stosowne dokumenty, które uzasadniają zmianę oceny odnoszącej się do:

Tabela nr 6.

Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardu po odpowiedzi uczelni na raport				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Sprawy studenckie			X		